

**NUNATTA EQQARTUUSSISUUNEQARFIANI
EQQARTUUSSUTIP ASSILINEQARNERA**

**UDSKRIFT AF DOMBOGEN
FOR
GRØNLANDS LANDSRET**

Ulloq 28. november 2016 Nunatta Eqqartuussisuuneqarfia suliami

sul.nr. C 045/16

(Sermersooq Eqqartuussisoqarfiani sul.nr.

SER-NUU-FM-1105-2015)

Suliareqqitassanngortitsisoq
illuatungeralugu
Suliareqqitassanngortitaq

Oqaatigineqarpoq imaattoq

A A L A J A N G I I N E Q

Aallarniutit

Suliami matumani pineqarpoq Sermersuup Eqqartuussisoqarfiata ulloq 18. februar 2016 aalajangigaa, tassani itigartitsissutigineqarpoq suliareqqitassanngortitsisoq sinnerlugu [...]p eqqartuussivimmi eqqartuussinermi nammineq sinnerluni pisinnaatitatut najuussinnaanera.

Sermersuumi eqqartuussisoqarfiup aalajangigaa

Eqqartuussivik imatut aaljangiivoq:

”Eqqartuussisup oqaatigivaa ataatsimiinnermi isilernermi suliassisup aappaa [...] takkuppoq noqqaasutigalugu eqqartuussinermi nammineq sinnerluni pisinnaatitatut ivertinneqaqqulluni. Eqqartuussisup [...] aperivaa kinaaneranik, taassumalu oqaatigivaa inatsilerituujulluni suliassisorlu aapparalugu. Suliaassanngortitap tamanna akerliliffigivaa, paasissutissiillunilu [...] taanaasoq imminek malersuisoq. Aamma eqqartuussivik tigusaqarsimanngilaq eqqartuussinermi nammineq sinnerluni pisinnaatitatut ivertitsinissamut noqqaassummik. Qulaani oqaatigineqartoq isiginiarlugu, aammalu eqqartuussisup naliliinera, tassa suliaassanngortitap aammalu [...]p imminnut kusaginnginnerat isumaqatigiinniar-titsinermi akornutaasinnammat eqqartuussisoq aalajangerpoq suliaassanngortitsisoq kisimiissasoq tak. eqqartuussisarnermi inatsimmi § 200 imm. 3”

Suliami pingarneq

Suliami pineqarpoq suliareqqitassanngortitsisup aamma suliareqqitassanngortitap meerasa marluusut [...] aamma [...] -p najortigisarnissaannik aalajangiinissaq. [...] -p suliareqqitassanngortitsisoq inooqatigivaa.

Aalajangeqqitassanngortitsineq

Aalajangeqqitassanngortitsineq aallartinneqarpoq mail-ikkut ulloq 19. februar 2016. [...] -p mailikkut oqaatigivaa, eqqartuussisut suliaannik allattaavik ataatsiinnerminngaaneersoq tiguneqareerpat aalajangeqqitassanngortitsinerup tunngavilersornissaa kissaatigalugu. Kisiannili eqqartuussiveqarfiup aalajangeqqitassanngortitsinermi suliaq ingerlateqqippaa utaqqimaaqqaarani. Ulloq 1. marts 2016 [...] eqqartuussiveqarfimmut aalajangeqqitassanngortitsinermut allakkanik nassiussivoq. Eqqartuussisoqarfiullu ulloq 18. oktober 2016 suli tamanna nunatta eqqartuussisuuneqarfianut ingerlateqqissimangilaa. Nunatta eqqartuussisuuneqarfiata [...] -mut saaffiginninneratigut tamanna erseqqissaatigivaa. Nunatta eqqartuussisuuneqarfiata akisussaassuseqartutut isigiva suliareqqitassanngortitsissutigalugu allakkap suliareqqetassanngortitsinermi allakkiamut eqqartuussisup nassuiaateqartinneqarnissaa piumasarinngikkaluarlugu aalajangerneqarsinnaasoq.

Suliareqqitassanngortitsillunilu allakkamini ilaatigut [...] -p makkua oqaatigisimavai:

”Suliassanngortitsisumut eqqartuussinermi nammineq sinnerluni pisinnaatitatut ulloq 19. februar 2016 eqqartuussisoqarfik nalunaarfigivara eqqartuussiviup ulloq 18. februar 2016 aalajangigaa eqqartuussinermi nammineq sinnerluni pisinnaatitatut peqataasinnaannginnera aalajangeqqitassanngortillugu. Tassanilu oqaatigivara aalajangeqqitassanngortitsineq tamanna itisiliiffiginiarlugu eqqartuussisup allattaaviini allanneqartut atuarnissaannut periarfissaqareeruma. Ulloq 29. februar 2016 eqqartuussisut suliaannik allasimaffiup assilineqarnera tiguara, imatullu aalajangeqqitassanngortitsineq matumuuna tunngavilersussavara.

...

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq eqqartuussisarnermi inatsisimm § 200. imm. 3-mi pineqarmat eqqartuussiviup illuatungiliuttumik kajumissaarisinnaanermut periarfissaa, taamaallaat eqqaatuussinermi nammineq sinnerluni pisinnaatitaq (kisimi) orniguppat nammineerluni orniguteqqusinnaallugu. Aalajangersagaq imatut paasineqartariaqarpoq, eqqartuussiviup naliliineratigut illuatungeq nammineerluni ornigutinngippat eqqartuussinermut tassunga ajoqutaasinnaanera. Aalajangersagaq taamaallaat eqqartuussivimmut pisinnaatitsivoq kajumissaarisinnaanermik – peqqussusiinanilu – illuatungiliuttup nammineerluni ornigunnissaanik, tamannalu inatsisissatut siunnersuummi erseqqissaas-

sutigineqarsimalluni, illuatungaattigullu aalajangersagaq eqqartuussivimmu pisinnaatitsinnigilaq illuatungiliuttoq peqqussallugu kisimi ornigutissasoq eqqartuussinnermi nammineq sinnerluni pisinnaatitamik ilaqarani. Aalajangiineq imatut oqaasertaliorneqarsimavoq, suliassiisoq kisimiilluni ornigutissasoq, imaappoq eqqartuussinnermi nammineq sinnerluni pisinnaatitamik ilaqarani. Eqqartuussinnermi ersarissivoq suliassiisoq peqquneqartoq ornigutissasoq uanga eqqaartuussinnermi nammineq sinnerluni pisinnaatitatut atornanga. Eqqartuussisup suliaani allattuiffimmi oqaatigineqarpoq uanga, ”eqqartuussinnermi nammineq sinnerluni pisinnaatitatut ivertinneqarnissannik noqqaassuteqarsimasunga”. Tamanna eqqunngilaq, tassami uanga oqaatigiinnarpara suliassiisup kajumissaarineratigut ilagalugu orniguteqataallunga eqqartuussinnermi nammineq sinnerluni pisinnaatitaatut. Tamannalu suliassiisup eqqartuussisumut uppersarpaa, taamaattumik qularutissaanngilaq sinnerlugu uannut pisinnaatitsisut. Eqqartuussisinnermi inatsimmi kapitel 16-mi takuneqarsinnaavoq eqqartuussinnermi nammineq sinnerluni pisinnaatitat pillugit piunasaqataannigisoq eqqartuussinnermi nammineq sinnerluni pisinnaatitamik ivertitsinissaq, taamaallaalli ima pisoqarneratigut, eqqartuussisup illuatungeq peqquppagu ornigutissasoq eqqartuussinnermi nammineq sinnerluni pisinnaatitamik ilaqarluni, tak. § 198, imm. 3. Eqqartuussiviup taamaallaat eqqartuussinnermi nammineq sinnerluni pisinnaatitaq itigartisinnaavaa § 197, imm. 3 malillugu, piginnaatitsissummik peqartoq orniginnissaminut pissutissalimmik naleqqutinnigippat, imaappoq tusaamanerlugaananilu 18-inik ukioqalereersimasumik tak. § 197, imm. 1. Taamaallunga piunasaqaatigivara eqqartuussiviup suliassiisoq peqqullugu kisimiilluni ornigunnissaani aalajangigaa atorunnaarsinneqassasoq, tamanna eqqartuussisinnermi inatsit malillugu tunngavissaqanngimmat. Taamatullu aamma nunatta eqqartuussisuuneqarfiata eqqartuussisofarfik nalunaarfigisari-aqarpara, tunngavissaqanngimmat uanga eqqartuussinnermi peqataaqqunanga mattunneqarnissara suliassiisup eqqartuussinnermi nammineq sinnerluni pisinnaatitaatut”.

Eqqartuussisup oqaaseqaataa

Eqqartuussisup makkua oqaaseqaatimisut nalunaarutigisimavai:

”Eqqartuussisup [...]p noqqaassuteqarneranut eqqartuussinnermut iserusulluni suliassiisup eqqartuussinnermi nammineq sinnerluni pisinnaatitaatut qaqutigoortumik itigartitsineranut pissutaavoq, siullertut, pineqarmat piareersaataasumik eqqartuussineq suliame najortigiittarnermut tunngasumi, tamannalu eqqartuussineq matoqqasuulluni. Periusiuvoq illuatungeriit immaqalu taakkua eqqartuussinnermi nammineq sinnerlutik pisinnaatitaat imaannigitsorlu taakkua inooqataat, eqqartuussinnermut matoqqasunut orniguttarlutik. [...] suliassiisup inooqatigivaa, eqqartuussisullu nammineerluni qimerluuinnermini takusinnaavaa [...]p aamma suliakkiisup akornanni imminnut kusaginnnginnerat ersarissaq. Suliassanngortitap akerliliiffigivaa [...]p noqqaassutaa peqataarusulluni eqqartuussinnermi nammineq sinnerluni pisinnaatitatut, tassungalugu atatillugu oqaatigalugu [...]p assut malersoraani. Taamaattumik eqqartuussisup nalilerpara suliame pineqarmat aallarnisaataasumik eqqartuussineq, eqqartuussisullu nammineerluni misilittagai malillugit taava isumaqatigiissitsiniarnikkut akerleriinneq aaqqiivigineqarsinnaasoq, taamaattumik suliareqqitassanngortitsisoq kajumissaarneqarpoq kisimiilluni najuutissasoq”.

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata tunngavilersuutaa inerniliineralu

[...]-p paasissutisseereerneratigut tamatumunnga eqqartuussisoq uparuaatissaqarsimangimmat suliap nassiunneqarnerani, tunngavigineqarpoq suliareqqitassanngortitsisoq noqqaasuteqarsimangimmat eqqartuussinermi nammineq sinnerluni pisinnaatitamik ivertitsivigineqarnissaminik.

Kinaluunniit illuatungiusoq pisinnaatitaaffeqarpoq nammineq ornigussinnaalluni imaluunniit eqqartuussinermi nammineq sinnerluni pisinnaatitamik ornigutsititsisinnaalluni, tak. eqqartuussisarnermi inatsimmi § 197, imm. 1, eqqartuussinermi nammineq sinnerluni pisinnaatitaq tusaamanerlugaananilu nammineersinnaassuseqarluni 18-ilereersimappat. Taamaattumik suliareqqitassanngortitsisoq pisinnaatitaavoq [...] eqqartuussinermi nammineq sinnerluni pisinnaatitatut atorsinnaaneranut. Takuneqarsinnaanngilaq piumasaaqaataanersoq ornigunnermi eqqartuussineq sioqqullugu eqqartuussivik ilisimatinneqariissanersoq illuatungiliuttoq ornigunniartoq eqqartuussinermi nammineq sinnerluni pisinnaatitamik ilaqaarluni.

Naak qanigisariittoqaraluartoq aammalu ilimanaateqarsinnaasoq illuatungerisamut akerleerineq, taamaattoq maannakkuugallartoq takussutissaqanngilaq [...] suliakkiisumut eqqartuussinermi nammineq sinnerluni pisinnaatitatut itigartissallugu, eqqartuussineq piareersaataasumik imaluunniit pingaarnertut isumaqatigiinniarfiusumik ingerlanneqaraluarpalluunniit.

T a a m a a t t u m I k a a l a j a n g e r n e q a r p o q :

[...], suliareqqitassanngortitsisumut eqqartuussinermi nammineq sinnerluni pisinnaatitatut ornigunnissaminut periarfissinneqartariarpoq.

***

Den 28. november 2016 blev af Grønlands Landsret i sagen

sagl.nr. C 045/16

(Sermersooq Kredsrets sagl.nr.

SER-NUU-FM-1105-2015)

Appellanten

mod

Indstævnte

afsagt sålydende

B E S L U T N I N G:

Indledning

Denne sag vedrører kære af Sermersooq Kredsrets beslutning af 18. februar 2016 om, at afvise at [...] kan møde som rettergangsfuldmægtig for appellanten.

Sermersooq kredsrets afgørelse

Kredsrettens afgørelse er sålydende:

”Dommeren skal bemærke, at på vej ind i mødet kom sagsøgers kæreste [...] og anmodede om at blive beskikket som rettergangsfuldmægtig. Dommeren adspurgte [...] hvem hun var, der oplyste at hun er jurist og kæreste til sagsøger. Sagsøgte protesterede over, [...]’s deltagelse og bemærkede, at det var [...] der var efter hende. Retten har heller ikke modtaget noget anmodning om beskikkelse om rettergangsfuldmægtig. Henset til ovennævnte, samt da dommeren vurderede sagsøgte og [...]’s udviste modvilje over for hinanden ville være forstyrrende for konfliktmægling besluttede dommeren at sagsøger møder alene jf. retsplejelovens § 200 stk. 3.”

Hovedsagen

Sagen vedrører fastsættelse af samvær med appellanten og indstævntes to fællesbørn [...] og [...]. [...] er samlevende med appellanten.

Kære

Kære blev iværksat ved e-mail af 19. februar 2016. [...] anfører i mailen, at hun ønsker at begrunde kæremålet nærmere når retsbogen fra mødet foreligger. Kredsretten fremsendte imidlertid kæresagen uden at afvente nærmere. Den 1. marts 2016 sendte [...] kæreskrift til kredsretten. Kredsretten havde endnu ikke den 18. oktober 2016 videresendt dette til landsretten. Ved landsrettens henvendelse til [...], gjorde hun opmærksom herpå. Landsretten har fundet det forsvarligt ved at afgøre uden at afæske kredsdommeren nærmere bemærkninger til kæreskriftet.

I kæreskriftet anfører [...] følgende blandt andet:

”Som rettergangsfuldmægtig for sagsøger meddelte jeg den 19. februar 2016 kredsretten at jeg kærede rettens beslutning den 18. februar 2016 om at nægte mig adgang til at deltage i retsmødet som rettergangsfuldmægtig. Jeg bebudede, at jeg ville uddybe kæremålet, når jeg havde haft lejlighed til at lære retsbogen. Jeg har den 29. februar 2016 modtaget en udskrift af retsbogen og skal hermed begrunde kæremålet nærmere.

...

Hertil bemærkes, at rpl. § 200, stk. 3, handler om rettens mulighed for at opfordre en part, der (alene) møder ved en rettergangsfuldmægtig, til at møde personligt. Bestemmelsen må forstås sådan, at det efter rettens vurdering kan komme parten til skade, at han/hun ikke møder personligt op til retsmødet. Bestemmelsen hjemler alene retten adgang til at opfordre - men ikke at pålægge - parten at møde personligt, hvilket udtrykkeligt er fremhævet i bemærkninger i lovforslaget, og at bestemmelsen hjemler omvendt heller ikke retten adgang til at pålægge parten at møde alene uden rettergangsfuldmægtig. Som beslutningen er formuleret, blev sagsøger pålagt at møde alene, dvs. uden rettergangsfuldmægtig. Det fremgik imidlertid klart af retsmødet, at sagsøger blev pålagt at møde uden mig som rettergangsfuldmægtig. I retsbogen er det oplyst, at jeg ”anmodede om at blive beskikket som rettergangsfuldmægtig”. Dette er ikke korrekt, idet jeg blot oplyste, at jeg på sagsøgers opfordring mødte sammen med ham som hans rettergangsfuldmægtig. Sagsøger bekræftede dette over for dommeren, så der var ingen tvivl om min fuldmagt til at møde for ham. Der ses i retsplejelovens kapitel 16 om rettergangsfuldmægtige ikke at kræves beskikkelse af en rettergangsfuldmægtig, bortset fra tilfælde, hvor dommeren pålægger parten at møde med en rettergangsfuldmægtig, jf. § 198, stk. 3. Retten kan ifølge § 197, stk. 3, alene afvise en rettergangsfuldmægtig, som har fuldmagt, hvis denne ikke er berettiget til at møde, dvs. ikke er en uberygtet og/eller en myndig person over 18 år, jf. § 197, stk. 1. Det er herefter min påstand, at kredsrettens beslutning om at pålægge sagsøger at møde alene bør ophæves, idet der ikke er hjemmel hertil retsplejeloven. Landsretten bør tillige meddele kredsretten, at der ikke er hjemmel til at udelukke mig fra at deltage i retsmødet som sagsøgers rettergangsfuldmægtig.”

Kredsdommerens bemærkninger

Kredsdommeren har anført følgende bemærkninger:

”Grunden til at dommeren undtagelsesvist afviste [...]’s anmodning om, at komme ind i retsmødet som rettergangsfuldmægtig for sagsøger var, at det først og fremmest handler om et forberedende retsmøde i en samværssag, som er et lukket retsmøde. Det er en kutyme, at det er parterne og evt. deres rettergangsfuldmægtige, men ikke deres samleverer møder i lukkede retsmøder. [...] er samlever til sagsøger, og dommerens egne iagttagelser viste tydeligt modvilje mellem [...] og sagsøgte. Sagsøgte har protesteret over [...]’s anmodning om deltagelse som rettergangsfuldmægtig, og har i den sammenhæng udtalt, at det var [...] der var så meget efter hende. Dommeren vurderede derfor, at da sagen drejer sig om et forberedende retsmøde, hvor efter dommerens egne erfaringer, kan opnås gode forligsmæssige løsninger efter en konfliktmægling, at sagsøger opfordres til at møde alene.”

Landsrettens begrundelse og resultat

Efter de af [...] afgivne oplysninger og idet kredsdommeren ikke har haft bemærkninger hertil ved sagens fremsendelse, lægges det til grund, at appellanten ikke har begæret sig beskikket nogen rettergangsfuldmægtig.

Enhver part er berettiget til at møde med eller lade sig repræsentere af en rettergangsfuldmægtig jf. retsplejelovens § 197, stk. 1, såfremt rettergangsfuldmægtigen er uberygtet og myndig over 18 år. Appellanten er derfor berettiget til at antage [...] som sin rettergangsfuldmægtig. Det ses ikke at være en betingelse for at kunne møde, at retten forinden mødet er gjort bekendt med, at en part møder sammen med en rettergangsfuldmægtig.

Uagtet det nære forhold og mulige modsætningsforhold til modparten, ses det ikke på nuværende tidspunkt, at være muligt, at afvise [...] som rettergangsfuldmægtig for sagsøger, uanset om retsmødet er et forberedende møde eller en hovedforhandling.

T h i b e s t e m m e s :

[...] bør have mulighed for at møde som rettergangsfuldmægtig for appellanten.

Søren Søndergård Hansen